

DIGITÁLNA AGENDA PRE EURÓPU

Od roku 1995 sú informačné a komunikačné technológie (IKT) hybnou silou zvyšovania produktivity a rastu v EÚ^[1]. V uplynulých troch desaťročiach sa v dôsledku technologickej konvergencie stierajú hranice medzi telekomunikáciami, vysielaním a informačnými technológiami. Komisia spustila v roku 2015 digitálny jednotný trh, aby sa realizovali hlavné legislatívne návrhy týkajúce sa napríklad podpory elektronického obchodu, autorského práva, elektronického súkromia, harmonizácie digitálnych práv, harmonizovaných predpisov o DPH a kybernetickej bezpečnosti.

PRÁVNY ZÁKLAD

Hoci zmluvy neobsahujú žiadne osobitné ustanovenia týkajúce sa IKT, EÚ môže prijímať primerané opatrenia v rámci odvetvových a horizontálnych politík, ako je: priemyselná politika (článok 173 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ)); politika hospodárskej súťaže (články 101 – 109), obchodná politika (články 206 a 207), transeurópske siete (TEN) (články 170 – 172) výskum a technologický rozvoj a vesmír (články 179 – 190 ZFEÚ), aproximácia práva na účely vytvorenia a fungovania vnútorného trhu (článok 114), voľný pohyb tovaru (články 28, 30, 34 a 35), voľný pohyb osôb, služieb a kapitálu (články 45 – 66), vzdelávanie, odborná príprava, mládež a šport (články 165 a 166) a kultúra (článok 167). Toto všetko sú kľúčové prvky digitálnej Európy.

CIELE

V nadväznosti na lisabonskú stratégiu vznikla [Digitálna agenda pre Európu](#)^[2] ako jedna zo siedmich hlavných iniciatív stratégie Európa 2020, ktorú prijala Komisia. Bola uverejnená v máji 2010 a zameriava sa na vymedzenie kľúčovej úlohy, ktorú bude musieť zohrávať využívanie IKT, ak chce Európa uspieť vo svojich ambiciózných cieľoch pre rok 2020. V záujme zabezpečenia spravodlivého, otvoreného a bezpečného digitálneho prostredia Komisia následne vypracovala [stratégiu pre digitálny jednotný trh](#) založenú na troch pilieroch: poskytnutie lepšieho prístupu spotrebiteľom a podnikom k digitálnemu tovaru a službám v celej Európe, vytvorenie správnych podmienok pre rozmach digitálnych sietí a služieb a maximalizácia rastového potenciálu digitálneho hospodárstva.

[1]Hodnotiaca tabuľka digitálnej agendy – <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard>.

[2]Digitálna agenda pre Európu – <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/europe-2020-strategy>.

DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY

Od úplného otvorenia telekomunikačného trhu hospodárskej súťaži 1. januára 1998 a začiatku svojho vykonávania napĺňa stratégia pre digitálny jednotný trh hlavné legislatívne návrhy, ktoré v nej boli stanovené ako priority.

Po prvé, zabezpečenie lepšieho prístupu spotrebiteľov a podnikov k digitálnemu tovaru a službám v celej Európe a poskytnutie moderného systému užívateľských práv a ochrany spotrebiteľov a podnikov v rámci EÚ, čo zahŕňa:

- nižšie ceny v oblasti [elektronických komunikácií](#) a zrušenie poplatkov za roaming od 14. júna 2017 („roaming za vnútroštátne ceny“)^[3],
- lepšie internetové pripojenie pre všetkých so všeobecným základným širokopásmovým pokrytím, najmä vďaka rozvoju mobilného a satelitného širokopásmového pripojenia, ktoré umožňuje dosiahnuť gigabitové pripojenie pre všetkých hlavných socio-ekonomických aktérov harmonizovaným využitím [frekvenčného pásma 470 – 790 MHz v Únii](#) a sprístupnením širokopásmového pripojenia pre mobilný internet 5G do roku 2020; spoločný harmonogram EÚ pre [koordinované spustenie komerčného 5G v roku 2020](#); bezplatné bezdrôtové (Wi-Fi) pripojenie prostredníctvom hotspotov pre občanov a návštevníkov verejných priestorov v celej Európe prostredníctvom programu WiFi4EU^[4]; vysokokvalitné pásmo 700 MHz; investičný fond pre širokopásmové pripojenie v rámci Nástroja na prepájanie Európy (na podporu infraštruktúry digitálnych sietí),
- lepšiu ochranu spotrebiteľov v oblasti telekomunikácií na základe právnych predpisov o ochrane súkromia (smernica 2009/136/ES) a ochrane údajov (smernica 95/46/ES), ktorá sa ďalej zdokonalila novým regulačným rámcom pre ochranu údajov ([nariadenie \(EÚ\) 2016/679](#) a [smernica \(EÚ\) 2016/680](#)), posilnením mandátu Agentúry Európskej únie pre sieťovú a informačnú bezpečnosť (ENISA)^[5] po prijatí [uznesenia Parlamentu](#) zo 16. apríla 2013, po ktorom nasledoval [návrh Komisie](#) a samit v Tallinne, vytvorením online platformy na urovnávanie sporov medzi spotrebiteľmi a internetovými obchodníkmi^[6], vytvorením online platformy ([giponet.org](#)), ktorá má pomôcť v tom, aby bolo vykonávanie správy internetu demokratickejšie a používateľsky jednoduchšie^[7], [právnymi predpismi v oblasti geografického blokovania](#) brániacimi priamej a nepriamej diskriminácii z dôvodu štátnej príslušnosti, miesta bydliska alebo sídla spotrebiteľa pri cezhraničných obchodných transakciách medzi obchodníkmi a zákazníkmi v EÚ, povolenými použitiami v autorskom práve pre osoby so zrakovým postihnutím alebo s inou poruchou čítania, zavedením jednotného európskeho čísla tiesňového

[3]Spoločné vyhlásenie maltského predsedníctva Rady Európskej únie, Európskeho parlamentu a Európskej komisie zo 14. júna 2017: http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-17-1590_sk.htm.

[4]Prijatý Radou 9. októbra 2017: <http://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2017/10/09-free-wifi4eu-internet-hotspots/>.

[5][Nariadenie \(EÚ\) č. 526/2013](#).

[6]Platforma je dostupná na stránke: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/> a ďalšie informácie sú k dispozícii na stránke: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/consumers/resolve-your-consumer-complaint_sk.

[7]Platformu uviedla do prevádzky Komisia v spolupráci s Globálnym monitorovacím strediskom internetovej politiky (GIPO) 22. apríla 2015.

volania 112 ([smernica 2009/136/ES](#)), linky na oznamovanie nezvestných detí 116000, linky pomoci deťom 116111 a linky dôvery (emocionálnej podpory) 116123 a poskytnutím práva na zmenu prevádzkovateľa služieb pevnej alebo mobilnej siete v priebehu jedného pracovného dňa, pričom je možné ponechať si pôvodné telefónne číslo, t. j. prenositeľnosť čísla ([smernica 2009/136/ES](#)).

Po druhé, Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) (zriadený [nariadením \(EÚ\) 2018/1971](#)) zabezpečuje na vytvorenie správnych podmienok pre rozvoj digitálnych sietí a služieb na úrovni EÚ spoluprácu medzi národnými regulačnými orgánmi a Komisiou, pričom presadzuje najlepšie postupy a spoločné prístupy a zároveň zabraňuje nejednotnej regulácii, ktorá by mohla narúšať hospodársku súťaž na jednotnom trhu v oblasti telekomunikácií. Pokiaľ ide o správu frekvenčného spektra, viacročný program politiky rádiového frekvenčného spektra vymedzuje smerovanie politiky a ciele pre strategické plánovanie a harmonizáciu využívania rádiového frekvenčného spektra. Tým sa zabezpečuje fungovanie vnútorného trhu v oblastiach politiky Únie, ktoré zahŕňajú využívanie frekvenčného spektra, ako je elektronická komunikácia, výskum, technologický rozvoj a vesmír, doprava, energetika a audiovizuálna politika.

Po tretie, Digitálna agenda pre Európu sa zameriava na maximalizáciu rastového potenciálu digitálneho hospodárstva podporou digitálnych zručností a vysoko výkonnej výpočtovej techniky, digitalizácie priemyslu a služieb, rozvoja umelej inteligencie a modernizácie verejných služieb^[8]. Boli prijaté [nové pravidlá pre prenosnosť digitálnych služieb](#), ktoré sa uplatňujú od 1. apríla 2018 a ktoré spotrebiteľom pri návšteve iných krajín EÚ umožňujú prístup k službám poskytujúcim obsah online, ktoré si predplatili vo svojej domovskej krajine.

Európa pripravená na digitálny vek je v súčasnosti kľúčovou prioritou EÚ. Komisia vo svojej nedávnej sérii oznámení o [umelej inteligencii](#)^[9] a [stratégii v oblasti údajov](#)^[10] zdôraznila vytvorenie jednotného trhu s údajmi, najmä priemyselnými a obchodnými údajmi ako hlavnou hybnou silou digitálneho hospodárstva.

ÚLOHA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Parlament podporuje robustnú a modernú politiku v oblasti IKT a je veľmi aktívny, pokiaľ ide o prijímanie legislatívnych aktov v tejto oblasti. Okrem toho sa neustále snaží prispievať k tomu, aby sa pozornosť sústreďovala na otázky týkajúce sa IKT, a to prostredníctvom iniciatívnych správ, otázok na ústne a písomné zodpovedanie, štúdií^[11], seminárov^[12], stanovísk a uznesení, ako aj prostredníctvom výziev na lepšiu

[8]Estónsky predseda vlády Jüri Ratas na digitálnom samite v Talline.

[9][COM\(2020\)0065](#).

[10][COM\(2020\)0066](#).

[11]EP Think Tank: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/0083c7a4db/Think-Tank.html#studies>.

[12]Výbory Európskeho parlamentu: <http://www.europarl.europa.eu/committees/sk/events.html?id=workshops#documents>.

koordináciu úsilia jednotlivých štátov o rozvoj celoeurópskych služieb a na podporu EÚ pre výskum a vývoj v oblasti IKT^[13].

Parlament zdôrazňuje, že na dosiahnutie širokopásmového pripojenia pre všetkých občanov EÚ je nutné využívať úsporu frekvenčného spektra a že je potrebné prijať ďalšie opatrenia na zabezpečenie všadeprítomného a vysokorýchlostného širokopásmového prístupu, ako aj digitálnej gramotnosti a zručností pre všetkých občanov a spotrebiteľov. Parlament zároveň rozhodne podporuje technologickú neutralitu, neutralitu siete a tzv. internetové slobody pre európskych občanov, ako aj opatrenia týkajúce sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich využívania prostredníctvom telekomunikačných sietí na základe rešpektovania základných práv a slobôd občanov. Takéto opatrenia musia tiež zabezpečiť, aby poskytovatelia internetových služieb neznemožňovali používateľom prístup k obsahu a aplikáciám a/alebo využívanie služieb podľa vlastného výberu^[14].

Parlament tieto záruky systematicky upevňuje prostredníctvom právnych predpisov. Presadzuje odstraňovanie prekážok na digitálnom jednotnom trhu a modernizáciu telekomunikačných pravidiel EÚ v súvislosti so súčasnými digitálnymi a dátovými produktmi a službami v snahe maximalizovať digitalizáciu európskych odvetví služieb, čo vedie k vytváraniu nových pracovných miest a príležitostí. Zameriava sa na posilnenie cezhraničného obchodu, harmonizáciu pravidiel pre digitálne zmluvy, zabezpečenie cenovo prijateľných služieb cezhraničného doručovania balíkov, podporu voľného toku iných ako osobných údajov a zavedenie jednoduchších postupov priznávania DPH. Parlament preto zlepšil všeobecný prístup k údajom a ich prenos stanovením noriem neutrality siete, harmonizáciou využívania frekvenčného pásma 470 – 790 MHz, podporou bezplatného Wi-Fi pripojenia pre všetkých v mestách aj na vidieku (Wifi4EU), investíciami do vysokovýkonnej výpočtovej techniky a do vedeckého cloudu (európsky cloud pre otvorenú vedu) a zrušením poplatkov za roaming na území EÚ. Parlament inicioval a dokončil dôležitú legislatívnu prácu na opatreniach na zníženie nákladov na zavedenie vysokorýchlostných elektronických komunikačných sietí^[15] a na nariadení o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu s cieľom uľahčiť elektronické podnikanie.

Okrem toho Parlament úspešne ukončil legislatívnu prácu, ktorou sa zlepšuje ochrana údajov reformou rámca ochrany údajov a pravidiel kybernetickej bezpečnosti, schvaľuje vytvorenie európskeho rámca pre bezpečnosť IKT, organizuje certifikácia IKT v EÚ, podporujú investície do základných odvetvových kapacít kybernetickej bezpečnosti, zaručuje účinné uplatňovanie ochrany fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov ako základné právo (smernica (EÚ) 2016/680) a ochraňujú fyzické osoby pri spracúvaní osobných údajov a voľnom pohybe takýchto údajov (nariadenie (EÚ) 2016/679). Cieľom uvedeného nariadenia je odstrániť fragmentáciu pri vykonávaní ochrany údajov v celej únii, právnu neistotu a rozšírené vnímanie verejnosti, že existujú významné riziká pre ochranu fyzických osôb (najmä pokiaľ ide

[13]Štúdia s názvom Ubiquitous Development of the Digital Single Market vypracovaná pre Výbor Európskeho parlamentu pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, 2013: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507481/IPOL-IMCO_ET\(2013\)507481_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507481/IPOL-IMCO_ET(2013)507481_EN.pdf).

[14]Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. novembra 2011 o otvorenom internete a neutralite siete v Európe.

[15]Smernica 2014/61/EÚ.

o aktivitu online). Parlamentný Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a domáce veci (LIBE) nedávno hlasoval za schválenie predpisov o rešpektovaní súkromného života a ochrane osobných údajov v elektronickej komunikácii s cieľom pomôcť podnikom^[16].

Parlament pozorne sleduje, ako Komisia realizuje plán stratégie pre digitálny jednotný trh, a v tejto súvislosti prijal uznesenie s názvom [Smerom k aktu o jednotnom digitálnom trhu](#). Parlament v súčasnosti vykonáva rozsiahlu legislatívnu prácu v súvislosti s návrhmi predloženými v nadväznosti na stratégiu pre digitálny jednotný trh a uvedené uznesenie, pričom sa zaoberá otázkami, ako sú neodôvodnené geografické blokovanie^[17], cezhraničné doručovanie balíkov^[18], cezhraničná prenosnosť online obsahových služieb^[19], revízia nariadenia o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa^[20], audiovizuálne mediálne služby^[21], zmluvy o online a iných predajoch tovaru na diaľku^[22] a zmluvy o dodaní digitálneho obsahu^[23].

Mariusz Maciejewski / Kristine Næss / Frédéric Gouardères / Arthur-Edouard Hess
04/2020

[16][COM\(2017\)0010](#).

[17][COM\(2016\)0289](#).

[18][COM\(2016\)0285](#).

[19][COM\(2015\)0627](#).

[20][COM\(2016\)0283](#).

[21][COM\(2016\)0287](#).

[22][COM\(2015\)0635](#).

[23][COM\(2015\)0634](#).

